

Por un uso racional da Telefonía Móbil:



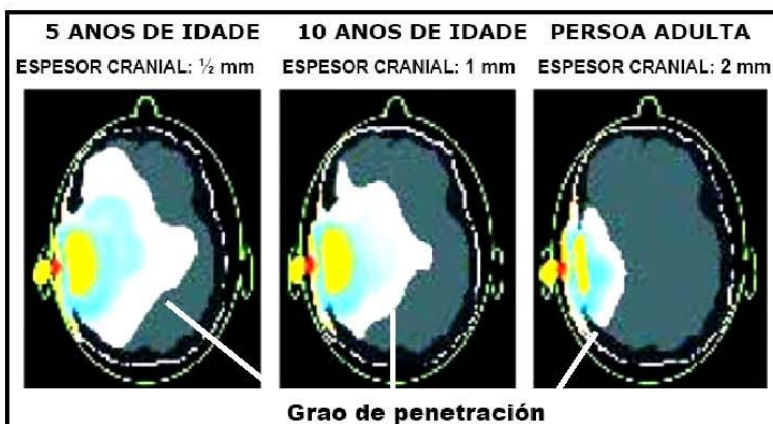
Mamá, papá, grazas, pero isto non é un xoguete, pode danar a miña saúde. Eu necesito da vosa protección e consello. Infórmate!



* Modelos de telefonía móbil para nenos/as actualmente no noso mercado, coma o retirado do mercado holandés pola advertencia da Oficina Nacional de Protección Radiolóxica do Reino Unido

Eles son máis vulnerábeis:

- + Carecen de criterio crítico, descoñecen os inconvenientes e están máis suxeitos ás modas: **CONVÉRTENSE EN CLIENTES CEGOS DAS OPERADORAS**
 - (Entre @s galeg@s de 10-15 anos acrecentouse a tenencia de móbil dun 48,83% en 2004 a un 64,4% en 2007, superando na actualidade o 90% aos 15 anos –INE-).
 - Ao menos 1 de cada 3 menores afirma desenvolver intranquilidade e ata ansiedade cando se ve obrigado a prescindir do seu móbil.
- + Os seus sistemas nervioso e inmune **ESTANSE A DESENVOLVER**, e as células en división **SON MÁIS SUSCEPTÍBEIS** ás alteracións.
- + **OS SEUS EFECTOS SON ACUMULATIVOS A LONGO PRAZO**, aumentando a exposición no comezo do seu uso a curta idade cos, consecuentes riscos potenciais.
- + **MAIOR PENETRACIÓN DAS ONDAS**, os seus ósos do cranio son máis delgados e máis vasculares.



SINTOMATOLOXÍA CITADA NA AMPLA BIBLIOGRAFÍA MÉDICA REFERENTE Á EXPOSICIÓN DOS CAMPOS ELECTROMAGNÉTICOS:

Cefalea, irritabilidade, falta de apetito, depresións, fatiga crónica, dificultade de concentración, infertilidade, abortos, diminución da libido, leucemias agudas e tumores do SNC na infancia, dermatite e alerxia inespecíficas; trastornos cardiopulmonais, hormonais (melatonina,...), inmunitarios, visuais ou auditivos,

"Os pais teñen que sopesar a conveniencia [de que os seus fillos usen móbiles] coa posibilidade de que teñan algún efecto descoñecido na súa saúde no futuro". Mike Dolan, Director Executivo da Asociación de Operadores de Celulares Británica. 2005

Na comunidade científica sempre tivemos un crecente número de chamadas ao “Principio de Precaución” no uso da telefonía móbil en nenos e adolescentes. Algunhas destas chamadas:

© OMS, 1999: “Non se pode desbotar unha relación entre a influencia dos Campos Electromagnéticos e a leucemia infantil”. *Exposición a CEM en zonas de residencia e leucemia infantil*. Boletín nº 77.

© [Reino Unido, 2000](#): “Os nenos menores de 8 anos non deberían utilizar os teléfonos móbiles e aqueles comprendidos entre os 8 e 14 non deberían empregalos agás cando for absolutamente necesario”. (2000). Informe Stewart

© **Ministerio de Sanidade Español, 2001:**

“Cómpre facer un **uso racional dos teléfonos móbiles** con obxecto de reducir as exposicións innecesarias aos campos electromagnéticos, particularmente en grupos de **especial atención como os nenos, os adolescentes** ou os portadores de implantes activos, entre outros”. Comité de Expertos no seu [informe técnico Campos electromagnéticos e saúde pública](#).

“Non prolongue innecesariamente a duración das chamadas efectuadas mediante un teléfono móbil [...]. **Os pais deberían procurar que os seus fillos fagan un uso prudente dos teléfonos móbiles, limitando a súa utilización ao esencial e mantendo unha duración curta nas chamadas**”. [Indicacións sobre un uso axeitado do teléfono móbil](#).

© **Rusia, 2001:** A saúde da infancia da xeración actual e das xeracións futuras está en perigo se non limitamos o se uso da telefonía móbil. Non deberían usar: os menores de 16 anos, as embarazadas teléfonos móbiles e quen padezan as seguintes enfermidades ou trastornos: enfermidades neurolóxicas, perda de actividade mental e física, perda de memoria e trastornos no soño, epilepsia. A duración das chamadas telefónicas debería limitarse a un máximo de 3 minutos, e, logo de realizar unha, o usuario debería esperar un mínimo de 15 minutos antes de facer outra. O uso de auriculares e sistemas de mans libres recoméndase encarecidamente. Chamamento do Comité Nacional Ruso para a Protección das Radiacións Non Ionizantes (RNCNIRP)

© **Alemaña, 2001:**

“Non se recomendan (en nenos e mozos) as chamadas frecuentes e longas innecesarias”. “ En termos de saúde preventiva é esencial a protección á poboación participando principio de minimizar ALATA (tan baixo como a técnica permita). Academia Alemá de Pediatría y Medicina da Adolescencia

“Os pais deben manter aos seus fillos afastados desta tecnoloxía”. Wolfram Koenig, Presidente do Bundesamt fur Strahlenschutz. Organismo para a Protección por Radiacións

© [Reino unido 2001](#):

"Desaconséllase enerxicamente que os nenos [...] utilicen de forma prolongada e sen necesidade teléfonos móbiles pola súa crecente vulnerabilidade a posíbeis efectos perxudiciais para a saúde [...]. A industria da telefonía móbil debería evitar fomentar o uso prolongado de teléfonos móbiles por parte dos nenos utilizando tácticas publicitarias que explotan a presión dos compañeiros e outras estratexias ás que os mozos son susceptíbeis, como a utilización... de personaxes DISNEY nos teléfonos." Dr. G.J. Hyland (Instit. Internac. Biofísica Neuss-Holzheim e o Dpto. de Física da Universidade de Warwick),

Informe para o Parlamento Europeo sobre a radiación electromagnética non ionizante.

© **Tailandia 2002:** «Se os mozos continúan ignorando as advertencias, unha lei que prohiba o seu uso pode ser necesaria» Purachai Piemsomboon. Ministro de Tailandia.

© **Bangladesh, 2002:** “Pode ser necesario promulgar leis que prohiban o uso de móbiles aos nenos menores de 16 anos para protexelos da exposición á radiación que pode danar os seus cerebros» Ministro de Medio Ambiente.

© **Francia, 2002:** “... Privilexie a utilización dun sistema de mans libres, **evitando no momento da conversa colocar o teléfono preto do ventre dunha muller preñada ou baixo o ventre dos adolescentes** [órganos sexuais]”. Consellos do Goberno Francés (DGCCRF) polo uso prudente da telefonía móbil.

© **Rusia, 2003:** SanPiN-2003 (2.1.8/2.2.4.1190-03, punto 6.9): recomenda a restrición no uso de teléfonos móbiles ás persoas que non alcanzaron os 18 anos. Ministerio Ruso de Sanidade.

© **Suecia, 2003:** “Non podemos excluír que logo de varios decenios (de uso temperán da telefonía móbil), unha xeración **poida sufrir efectos negativos a unha idade mediana**”. Profesor L. Salford. Lund University.

© **Rusia, 2004:** **A saúde da infancia da xeración actual e das xeracións futuras está en perigo se non limitamos o se uso da telefonía móbil.** Novo chamamento do Comité Nacional Ruso para a Protección das Radiacións Non Ionizantes (RNCNIRP)

© **Valencia, 2004:** “---Os cranios máis pequenos coma os dos nenos absorben máis enerxía; é dicir, se atopamos efectos entre os adultos, nos nenos pódense multiplicar”. C. Gómez Perreta. Biofísico. Hospital Universitario “La Fe”.

© **Reino Unido, 2005:**

“Cómpre sermos precavidos. Non podemos dicir que non haberá efectos.” Ante a evidencia científica do estudo **Reflex, cuestionase o procedemento de planificación para as estacións base de telefonía móbil (antenas) polas súas posíbeis implicacións sobre a saúde da poboación exposta.** (2005). W. Stewart, Presidente da Oficina Nacional de Protección Radiolóxica (NRPB)

“De acordo cun criterio de precaución, o uso xeneralizado de teléfonos móbiles por nenos (menores de 16 anos) debe ser desalentado para chamadas non esenciais”, “Aconsellamos que os nenos e a xuventude que use teléfonos móbiles, débese animarlles a: utilizarllos so para os propósitos esenciais, mantendo todas as chamadas cortas -falar por largos períodos prolonga a exposición e debe ser desalentado-. A OCM do Reino Unido recomenda que si os pais queren evitar que os seus fillos sexan sometidos a calquera posíbel risco que pódase identificar no futuro, a maneira de facelo está na súa decisión de non permitir aos seus fillos usar teléfonos móbiles”. [Departamento de Saúde do Reino Unido.](#)

© **Austria, 2005:**

“... Os estudos mostran que esta [a dose de radiación] acumúlase cos anos. Por iso, os nenos fundamentalmente non deberían usar os teléfonos móbiles”. [Gerd Oberfeld responsábel de Medicina Ambiental do Colexio de Médicos de Austria.](#)

O estudo REFLEX, conclúe: as radiacións dos teléfonos celulares son xeno-tóxicas (daniñas para o ADN) e potencialmente canceríxenas, polo que se expón un decálogo para un uso máis moderado e responsábel para mitigar o seu efecto sobre a saúde: **úsao só en caso de urxencia e por curto tempo, non os leves nos petos do pantalón e non envías mensaxes de texto debaixo do pupitre (pode afectar á fertilidade), apágao pola noite, e non o deixes preto da cabeceira da cama e non utilizar os vídeo-xogos que ofrecen.** [Colexio de Médicos de Viena.](#)

© [Santiago de Compostela, 2006](#): “Cómpre facer un uso racional e moderado destas tecnoloxías ...[Os estudos que as presentan coma inocuas] non deberían tomarse ao pé da letra. Os intereses económicos que existen detrás de todo este mercado converten estes traballos en pouco fiables, ao meu ver. **Cómpre durmir afastado do teléfono móbil, así como non levalo próximo a zonas vitais como o corazón ou os testículos. Son moi recomendábeis os sistemas de mans libres. As antenas de telefonía deberían estar instaladas cun perímetro de seguridade de 100 metros.** Ademais, **o uso de teléfonos móbiles por menores de 12 anos é totalmente desaconsellábel.** O sistema nervioso dos cativos está en fase de crecemento e pode ser danado. **A educación dos pais é fundamental neste senso**”. Dr. José Carro Otero, Catedrático da Facultade de Medicina da Universidade de Santiago de Compostela e Presidente da Real Academia de Medicamento e Cirurxía Galega.

© **Bélxica, 2007:**

[Chamamento de máis de 30 pediatras flamengos á prohibición do uso dos teléfonos móbiles aos nenos menores de 16 anos](#), informando aos pais nos distintos departamentos pediátricos do seu perigo. “Os móbiles non son xoguetes e polo momento os pais descoñecen os seu perigos” Jan Alllein.

En Setembro do 2007 o **Goberno Flamengo** da federación belga lanza un "[Aviso sobre o emprego do móbil aos nenos](#)", dirixidas a pais e nais con 700.000 folletos repartidos. “Aínda que non estea establecido ao 100 %”, apela ao prexuízo potencial para a saúde dos nenos.

© **Rusia, 2008: A saúde da infancia da xeración actual e das xeracións futuras está en perigo se non limitamos o se uso da telefonía móbil.** Novo Chamamento do Comité Nacional Ruso para a Protección das Radiacións Non Ionizantes (RNCNIRP)

© [Israel, 2008](#): Directrices públicas para o uso seguro dos teléfonos celulares e inalámbricos: **limitar o uso dos nenos dos teléfonos celulares, evitar a comunicación celular en lugares pechados, como ascensores e trens, e o uso de auriculares con cable, non inalámbrico.** Ministerio de Saúde Israelí

© [Canada, 2008](#): Se recomenda "que os nenos, especialmente os nenos pre-adolescentes, usen o teléfono fixo sempre que sexa posíbel, mantendo o uso de teléfonos celulares para os propósitos esenciais soamente, o que limita a duración das chamadas de teléfono móbil e o uso de auriculares ou as opcións de mans libres, sempre que sexa posible". Departamento de Saúde Pública de Toronto

© [Francia, 2008](#): “A hipótese dun risco” xustifica “un enfoque de precaución”: “un uso moderado do teléfono móbil, particularmente nos nenos”, chamando “ás familias e pais á prudencia e ao bo uso”. Ministerio Francés de Saúde.

© **Bélxica, 2008: Os nenos poden estar expostos ... aos perigos da radiación con este tipo de aparellos. As restricións á exposición acumulativa dos nenos, e ademais recoñecido como necesario por tódolos científicos, ...**. Paul Magnette, Ministro Federal Belga encargado da Protección dos Consumidores.

© [Chamamento de 20 expertos internacionais relativos á utilización dos teléfonos móbiles, 2008](#): Ante “Unha penetración significativa dos campos electromagnéticos dos teléfonos móbiles no corpo humano” e os “distintos efectos biolóxicos dos campos electromagnéticos nas bandas de frecuencia dos teléfonos móbiles” hai “dez precaucións a tomar”: Non autorizar aos menores de 12 anos o uso dun teléfono móbil salvo en caso de urxencia, manter o teléfono a máis de 1 metro do corpo na comunicación,

© [EUA, 2008](#): “Realmente o motivo principal da miña preocupación é que non deberiamos esperar a que haxa un estudo definitivo sobre este asunto. Máis vale ser cauteloso agora que lamentarse máis adiante», “a miña recomendación sustentase no asesoramento dun panel internacional de expertos» que inclúe científicos de Francia, Italia e Holanda. «Os campos electromagnéticos xerados polos teléfonos celulares deben considerarse un perigo potencial para a saúde humana». Dr. Ronald Herberman, Director do Instituto do Cancro na Universidade de Pittsburgh,

- ☉ [Finlandia, 2009](#): En base a vulnerabilidade infanto-xuvenil, **aconséllase a pais e nais restrinxir o uso dos nenos dos teléfonos móbiles** dos seguintes xeitos: reducir e acortar chamadas, primar SMS, uso de mans libres e alonxando móbil do corpo, evitar chamadas con baixa cobertura. Autoridade Filandesa de Radiación e Seguridade Nuclear
- ☉ [Rusia, 2009](#): **A saúde da infancia da xeración actual e das xeracións futuras está en perigo se non limitamos o se uso da telefonía móbil.** Novo chamamento do Comité Nacional Ruso para a Protección das Radiacións Non Ionizantes (RNCNIRP)
- ☉ [Santiago de Compostela, 2009](#): “Nun neno é difícil controlar os seus efectos a longo prazo xa que o cerebro ten unha gran reactividade á radiación non ionizante e **podería incrementar os riscos a padecer algunhas patoloxías, polo que hai que actuar con precaución**”, “A exposición continuada ao móbil pode chegar a producir determinadas patoloxías neurolóxicas ou aumentar o risco a padecerlas se se ten predisposición”. Dra. Elena López Martín, profesora e investigadora do Dpto. CC. Morfolóxicas da Facultade de Medicina da Universidade de Santiago.
- ☉ [EUA, 2009](#): “Eu non permitiría que os nenos usasen móbiles, ou polo menos esixiría que usasen un kit mans-libres”. “Parece bastante descoidado que esta sociedade simplemente estenda esta tecnoloxía como o fixo, sen realizar previamente moitas máis investigacións sobre os riscos potenciais e como protexernos deles. Claramente, necesitamos analizar máis sobre esta tecnoloxía, porque hai moito en xogo e parece haber evidencia que suxire que é mellor ter coidado con isto, sobre todo cos nenos, cuxos tecidos están en desenvolvemento e os seus cerebros e cranios son máis pequenos, e porque hai un risco de exposición máis longo durante toda a vida”. J. Moskowitz , director do Centro de Saúde Familiar e Comunitaria da Facultade de Saúde Pública da Universidade de Berkeley, California.
- ☉ [Francia, 2010](#): Na liña de protección aos menores á exposición a CEM, **o 12.07.10, publícase a [Lei que prohibe o uso dos teléfonos móbiles nas escolas infantís e centros de primaria e secundaria obrigatoria](#), prohibe toda publicidade que promova o uso dun teléfono móbil por nenos menores de 14 anos, impón a mención ao SAR e das recomendación de uso de kit mans libres.** Goberno de Francia
- ☉ [Bélxica, 2010](#): É recomendábel limitar a exposición á radiación dos móbiles segundo require O Consello Superior da Saúde belga (chamadas breves, primar SMS e o uso de mans libres e auriculares, limitando o seu uso en nenos a situacións de necesidade e cos criterios anteriores. Servizo Público Federal Belga de Saúde pública, Seguridade Alimentaría e Medio Ambiente.
- ☉ [Murcia, 2010](#): “Os estudos sobre os efectos das ondas de telefonía móbil na poboación levou a que os pediatras non recomenden o uso destes aparellos ou que se atrase todo o que se poida, polo menos ata os 18 anos” ...”e sempre con dispositivos que eviten o contacto co oído, como os auriculares ou os sistemas de mans libres”. “hai evidencias de que aumenta o risco de cancro como o neurinoma do acústico –tumor no nervio auditivo–”. Juan Antonio Ortega, pediatra responsábel da Unidade de Saúde Ambiental Pediatría do Hospital da Arrixaca.
- ☉ **A AXENCIA INTERNACIONAL DE INVESTIGACIÓN DO CANCRO (IARC) DA ORGANIZACIÓN MUNDIAL DA SAÚDE (OMS), [31.08.2011](#)**: clasificou aos campos electromagnéticos de radiofrecuencia (móbiles, teléfonos sen fíos –DET-, Wi-Fi, Wimax, ...) “como posiblemente canceríxenos para os humanos (Grupo 2B), baseado nun maior risco de glioma, un tipo maligno de cancro cerebral, asociado co uso de teléfonos móbiles”. O Director do IARC, [Christopher Wild](#), ante as “potenciais consecuencias para a saúde pública”, chama a investigar e “reducir a exposición a estes dispositivos”

CHAMADAS A PRECAUCIÓN NA MOCIDADE E ADOLESCENCIA



Alemaña: Academia de Pediatría e Medicina Xuvenil; Ofn. Federal de Protección Contra as Radiacións, Inst. Internacional de Biofísica de Neuss-Holzheim / **Reino Unido:** Consello Nacional de Protección Radiolóxica; Axencia para a Protección da Saúde; Dpto. de Biofísica da Universidade de Warwick / **Rusia:** Min. de Sanidade Ruso; Comité Nacional Ruso para a Protección das Radiacións Non Ionizantes / **Bangladesh:** Min. de Medio Ambiente / **Austria:** Colexio de Médicos de Austria; Colexio Vienés de Médicos / **India:** Goberno estatal; Goberno rexional de Karnataka / **Bélxica:** Min. Federal do Desenvolvemento Sostible, Enerxía, Clima e a Protección dos Consumidores; Colectivo de Pediatras Flamengos / **Canadá:** David Butler-Jones (Responsábel da Axencia de Saúde Pública); Dpto. de Saúde Pública de Toronto / **Galiza:** Dr. José Carro Otero (Pdte. da Real Academia de Medicamento e Cirurxía Galega) / **EUA:** Pr. Ronald Herberman (Dir. do Instituto de Oncoloxía da Universidade de Pittsburgh); Pr. Dan Wartenberg (Dir. División de Epidemioloxía Medioambiental da Facultade de Medicina da Universidade de Maryland); David Carpenter (Dir. Inst. para a Saúde e o Medio Ambiente da Universidade de Albany) / **Francia:** Min. de Saúde, Mocidade e Deportes; Fundación de Saúde e Frecuencias Radiais / **Israel:** Siegal Sadetzki (responsábel israelí grupo Interphone) / **Axencia Europea de Medio Ambiente / Declaracións científicas internacionais:** Viena, Salzburgo, Friburgo, Catania, Alcalá, Benevento, Venecia, Informe Bioiniciativa, Chamamento Internacional dos 20,